

AKAL UNIVERSITY

TALWANDI SABO

(Estd. under Punjab State Act No. 25 of 2015)

Syllabus

For

**Bachelor of Arts in Punjabi (Major) and Discipline-2 (Minor)
(3 Year Programme, 2024-2027)**

Or

**Bachelor of Arts (Hons.) in Punjabi (Major) and Discipline-2 (Minor)
(4 Year Programme, 2024-2028)**

Or

**Bachelor of Arts (Hons.) in Punjabi (Major) with Research and
Discipline-2 (Minor)
(4 Year Programme, 2024-2028)**

(Based on NEP – 2020)

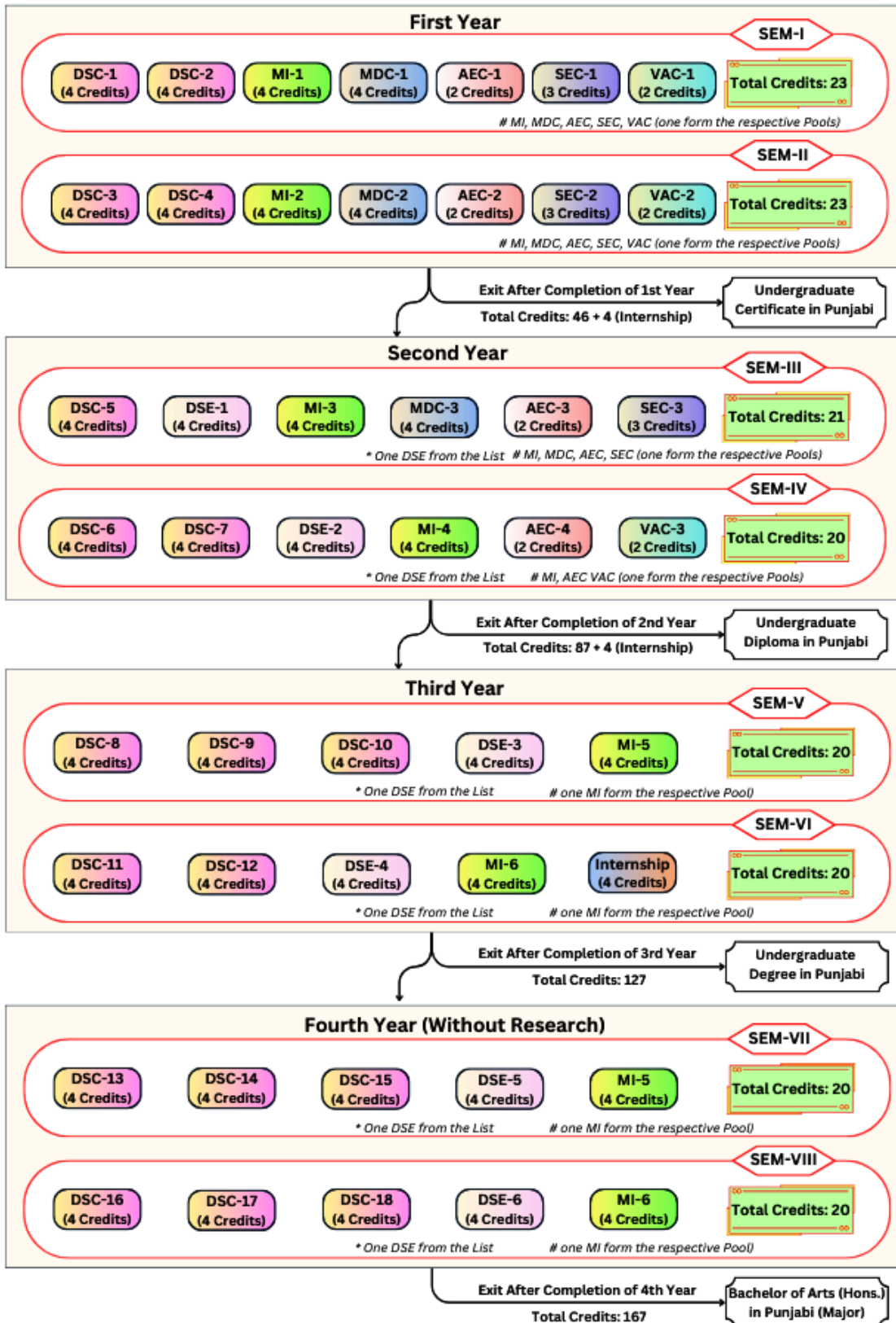
DEPARTMENT OF PUNJABI

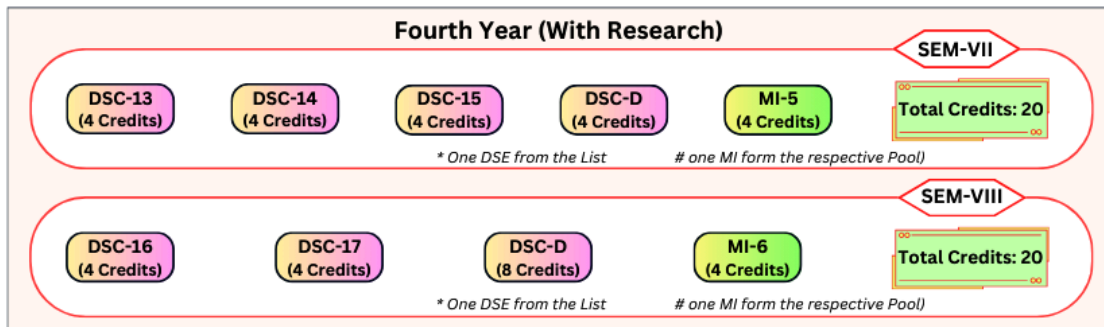
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Major Courses
 DSC: Discipline Specific Course
 DSE: Discipline Specific Elective

MI: Minor Courses
 MDC: Multi-disciplinary Course
 AEC: Ability Enhancement Course

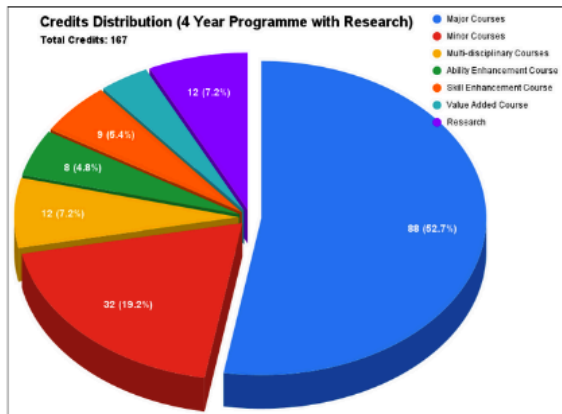
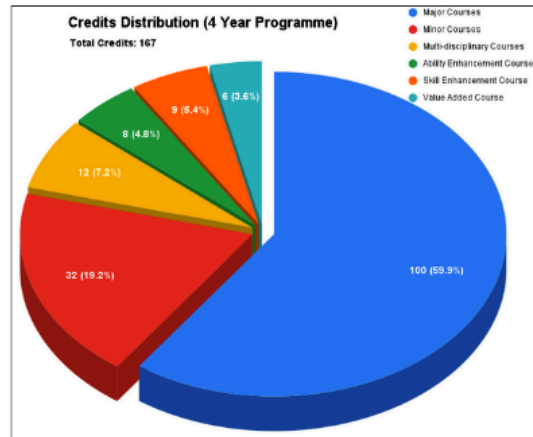
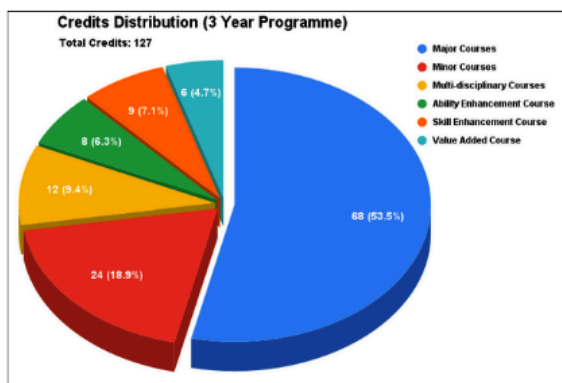
SEC: Skill Enhancement Course
 VAC: Value Added Course

Exit After Completion of 4th Year → **Bachelor of Arts (Hons.)
in Punjabi (Major) with
Research**

Total Credits: 167

6. ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ (List of Courses)

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰ (Discipline Specific Core) ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। DSC ਕੋਰਸਾਂ ਦੇ ਸਮੈਸਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵੇਰਵੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

6.1. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰ ਕੋਰਸ (Discipline Specific Core Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਰ ਕੋਰਸ ਪੜ੍ਹਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸਮੈਟਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SEM	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
I	PBIS05C101	ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਜਨ ਅਤੇ ਰੂਪਾਕਾਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C102	ਪੰਜਾਬੀ ਗਲਪ	3	1	-	4	20	20	60	100
II	PBIS05C201	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C202	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	3	1	-	4	20	20	60	100
III	PBIS05C301	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਧੁਨੀ ਅਤੇ ਵਾਕ ਪ੍ਰਬੰਧ	3	1	-	4	20	20	60	100
IV	PBIS05C401	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਚਾਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C402	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	3	1	-	4	20	20	60	100
V	PBIS05C501	ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C502	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C503	ਭਾਰਤੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
VI	PBIS05C601	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C602	ਪੱਛਮੀ ਕਾਵਿ ਸ਼ਾਸਤਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
BA (Hons.) in Punjabi (Major) Without Research										
VII	PBIS05C701	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C702	ਕਲਾਸੀਕਲ ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C703	ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	3	1	-	4	20	20	60	100
VIII	PBIS05C801	ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C802	ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C803	ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
BA (Hons.) in Punjabi (Major) With Research										
VII	PBIS05C701	ਵਿਸ਼ਵ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100

	PBIS05C703	ਸਿਧਾਂਤਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C704	ਖੋਜ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਖੋਜ ਨੈਤਿਕਤਾ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05DX01	ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ	4		-	4	20	20	60	100
VIII	PBIS05C801	ਆਲੋਚਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਲੋਚਨਾ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05C802	ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ	3	1	-	4	20	20	60	100
	PBIS05DX01	ਖੋਜ ਨਿਬੰਧ	8		-	8	40	40	120	200

Abbreviations; L-Lecture, T-Totrial, P-Practical, INT-Internal, MCQ-Multiple Choice Questions, TH-Theory

6.2. ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣਵੇਂ ਕੋਰਸ (Discipline Specific Elective Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣਵੇਂ ਕੋਰਸ ਵਜੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਣਗੇ।

SN	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CRE DIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
1	PBIS05EX01	ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਫੀ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
2	PBIS05EX02	ਪੰਜਾਬੀ ਕਿੱਸਾ ਤੇ ਬੀਰ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
3	PBIS05EX03	ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ	3	1	-	4	20	20	60	100
4	PBIS05EX04	ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
5	PBIS05EX05	ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
6	PBIS05EX06	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
7	PBIS05EX07	ਪੰਜਾਬੀ ਸਫਰਨਾਮਾ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
8	PBIS05EX08	ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
9	PBIS05EX09	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬਿਰਤਾਂਤਕ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
10	PBIS05EX10	ਜੀਵਨੀ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ	3	1	-	4	20	20	60	100
11	PBIS05EX11	ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
12	PBIS05EX12	ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿਆਕਰਣ	3	1	-	4	20	20	60	100

6.3. ਗੋਣ ਜਾਂ ਸਧਾਰਨ ਚੋਣਵੇਂ ਕੋਰਸ (Minor or Generic Elective Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਸਮੈਟਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੋਣ ਕੋਰਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਗੋਣ ਕੋਰਸਾਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SEM	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
I	PBIS05MI101	ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਹੋਂਦ ਵਿਧੀ	3	1	-	4	20	20	60	100
II	PBIS05MI201	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ	3	1	-	4	20	20	60	100
III	PBIS05MI301	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ	3	1	-	4	20	20	60	100
IV	PBIS05MI401	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
V	PBIS05MI501	ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਧਾਰਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ	3	1	-	4	20	20	60	100
VI	PBIS05MI601	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
VII	PBIS05MI701	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ	3	1	-	4	20	20	60	100
VIII	PBIS05MI801	ਸਾਹਿਤ ਸਿਧਾਂਤ	3	1	-	4	20	20	60	100

6.4. ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕੋਰਸ (Multi-disciplinary Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੁੱਖ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 3 ਮੁੱਢਲੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਬਹੁ-ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕੋਰਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

SN	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
1	PBIS05MX01	ਗੁਰਮਤਿ ਕਾਵਿ	3	1	-	4	20	20	60	100
2	PBIS05MX02	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
3	PBIS05MX03	ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ	3	1	-	4	20	20	60	100
4	PBIS05MX04	ਮੱਧਕਾਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
5	PBIS05MX05	ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	3	1	-	4	20	20	60	100
6	PBIS05MX06	ਭਾਸ਼ਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਧਿਆਪਨ	3	1	-	4	20	20	60	100

6.5. ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (Skill Enhancement Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 3 ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (SEC) ਪੜ੍ਹਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਕੋਰਸਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕੇਂਦਰਤ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SN	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
1	PBIS05SX01	ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ	3	-	-	3	20	20	60	100
2	PBIS05SX02	ਅਨੁਵਾਦ ਕਲਾ	3	-	-	3	20	20	60	100
3	PBIS05SX03	ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਲੇਖਣ	3	-	-	3	20	20	60	100

6.6. ਯੋਗਤਾ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (Ability Enhancement Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ 4 ਯੋਗਤਾ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (AEC) ਪੜ੍ਹਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

SN	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
1	PBIS05AX01	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸੰਚਾਰ	2	-	-	2	20	20	60	100
2	PBIS05AX02	ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਹਾਰਕ ਵਰਤੋਂ	2	-	-	2	20	20	60	100
3	PBIS05AX03	ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸੰਚਾਰ	2	-	-	2	20	20	60	100
4	PBIS05AX04	ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਲੇਖਣਕਾਰੀ	2	-	-	2	20	20	60	100

6.7. ਗੁਣ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (Value Added Courses)

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ 3 ਗੁਣ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ (VAC) ਪੜ੍ਹਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੂਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਗੁਣ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਣ ਵਧਾਊ ਕੋਰਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਕੋਰਸ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਜਿਵੇਂ SWAYAM,

NPTEL, ਆਦਿ ਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਗੁਣ ਵਧਾਉ ਕੋਰਸਾਂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕੋਰਸਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ

SN	COURSE CODE	COURSE NAME/TITLE	(HRS. PER WEEK)			CREDIT S	MARKS			
			L	T	P		INT	MCQ	TH	Total
1	PBIS05VX01	ਦਲਿਤ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	2	-	-	2	20	20	60	100
2	PBIS05VX02	ਨਾਰੀ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ	2	-	-	2	20	20	60	100
3	PBIS05VX03	ਭਾਰਤੀ ਗਿਆਨ ਪਰੰਪਰਾ: ਮੁਢਲੀ ਜਾਣ ਪਛਾਣ	2	-	-	2	20	20	60	100
4	PBIS05VX04	ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕਥਾਵਾਂ	2	-	-	2	20	20	60	100
5	PBIS05VX05	ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ	2	-	-	2	20	20	60	100

7. ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ (Teaching Learning Process):

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸਰੂਮ ਲੈਕਚਰ ਅਤੇ ਟਿਊਟੋਰਿਅਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਲੈਕਚਰ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਕੋਰਸਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਚਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਸਤਰਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਟਿਊਟੋਰਿਅਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਚਕਾਰ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਲੋੜਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂਟਰਿੰਗ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕ ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ **ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ** ਵੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੁਝ ਕੋਰਸਾਂ ਵਿੱਚ **ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ** ਭਾਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲੈਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਕਰਨਗੇ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਲਈ **ਸੋਮਵਾਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ (Monday Test)** ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜੇ ਸਿੱਖਣ – ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚਲੇ ਔਖੇ ਅਤੇ ਸੌਖੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਹੁੰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਹੋਰ ਮੌਕੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ **ਰੈਮੀਡੀਅਲ ਕਲਾਸਾਂ** ਦਾ ਇੰਤਜਾਮ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਸ ਕੋਰਸ ਦੀ ਸਿੱਖਣ-ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

8. ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾਕਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ (Assessment Method & Instructions for Paper Setter):

ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ **ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣਕਾਰੀ** ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੋਮਵਾਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ (Monday Test), ਰਾਜ਼ਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਜਾਨਾ ਵਿਵਹਾਰ ਉਪਰ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋਣਗੇ।

ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ **ਬਹੁ-ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (MCQ)** ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਤੀਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ **ਲਿਖਤੀ (Theory) ਇਮਤਿਹਾਨ** ਹੋਵੇਗਾ। **ਜਿਸ ਵਿਚ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪੱਤਰ 5 ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕੋ ਜਿੰਨ੍ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਕੇ ਛੋਟੇ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 6 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ, ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਜਰੂਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਬਾਕੀ 4 ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਸਿਲੇਬਸ ਦੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿਚੋਂ 2-2 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣਗੇ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

Credit Format	Theory	Practical
4T+0P	ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 100 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 40 ਅੰਕ 1) ਸੋਮਵਾਰੀ ਇਮਤਿਹਾਨ: 17 ਅੰਕ 2) ਰਾਜ਼ਰੀ: 03 ਅੰਕ 3) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ (MCQs): 20 ਅੰਕ ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ : 60 ਅੰਕ	NA

3T+1P	<p>ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 100</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 40 ਅੰਕ</p> <p>1) ਸੈਮਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ: 17 ਅੰਕ</p> <p>2) ਹਾਜਰੀ: 03 ਅੰਕ</p> <p>3) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ (MCQs): 20 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ : 60 ਅੰਕ</p>	<p>ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ: 50 ਅੰਕ</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 10 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ : 40 ਅੰਕ</p>
3T+0P	<p>ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 100</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 40 ਅੰਕ</p> <p>1) ਸੈਮਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ: 17 ਅੰਕ</p> <p>2) ਹਾਜਰੀ: 03 ਅੰਕ</p> <p>3) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ (MCQs): 20 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ : 60 ਅੰਕ</p>	NA
2T+1P	<p>ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 50</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 20 ਅੰਕ</p> <p>1) ਸੈਮਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ: 8.5 ਅੰਕ</p> <p>2) ਹਾਜਰੀ: 1.5 ਅੰਕ</p> <p>3) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ (MCQs): 10 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ : 30 ਅੰਕ</p>	<p>ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ: 50 ਅੰਕ</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 10 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਇਮਤਿਹਾਨ : 40 ਅੰਕ</p>
2T+0P	<p>ਕੁੱਲ ਅੰਕ: 50</p> <p>ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 20 ਅੰਕ</p> <p>1) ਸੈਮਵਾਰ ਇਮਤਿਹਾਨ: 8.5 ਅੰਕ</p> <p>2) ਹਾਜਰੀ: 1.5 ਅੰਕ</p> <p>3) ਬਹੁ-ਚੋਣ ਸਵਾਲ (MCQs): 10 ਅੰਕ</p> <p>ਸਮੈਸਟਰ ਅੰਤ ਲਿਖਤੀ ਇਮਤਿਹਾਨ : 30 ਅੰਕ</p>	NA